

લેખક ને પ્રકાશક ડિ. સુરત ચાટાના પુલપર ધી શંકર
 હિાભાઈ નવલરામ શાહ. પ્રોન્ટીંગ પ્રેસમાં નારાયણરાવ
 ખપાટીઆ ચાલા, સુરત. લક્ષ્મણરાવ નીકમે છાપ્યું.

[વિના મુલ્યે]

[જ્ઞાતિ હિતકરને સમર્પણ.]

જ્ઞાતિ પરિષદની કાર્યવાહી.

લેખકના બે બોલ.

લેખક કાંઈ વિદ્વાનમાં કે બુદ્ધિશાળીમાં ખપવા આ નાનકડી ચોપડી લખતો નથી; પણ પશ્ચિમત કેળવણીના સંયોગી વિદ્વાનો મોટા મોટા ખર્ચો કરી-કરાવી, મોટાને મહત્વના કાર્ય કરતાં થકવી નાં છે, જેથી તે કાર્ય કરવામાં અનેક સ્થળોવાળા અનેક માણસો અટકી પડે છે, કંટાળે છે-નિશ્ચિત થાય છે. તેમને કિત્તાહી બનાવવાનો મારો હેતુ છે.

લેખક નીડરતાથી, થોડેખર્ચે કાર્ય થાય, સંગીનપણે કાર્ય થાય, એજ ઇચ્છનારો છે. જેથી નીચે મુજબની યોગ્ય સુચના કરવા માગે છે.

લેખક જ્ઞાતિ પરિષદના બાષણોથી જ્ઞાતિને જાહેરમાં લાવવા ઇચ્છનારો નથી; તેથીજ જ્ઞાતિ પરિષદમાં છાપાના રિપોર્ટરને સ્થાન આપવા પરન્યાતિલા જાહેર પુરોષોને વિઝીટર તરીકે બોલાવવા માંગતો નથી. જ્ઞાતિ કાર્યથી ખીજી અન્ય જ્ઞાતિ તેનું અનુકરણ મુગે મોઢે કરે, એજ ઇચ્છનારો છે. ને એમાંજ તેની સાફલ્યતા છે; એમ માનનારો છે.

લેખક કેળવાયલાને કેળવવા ને સાક્ષર બનાવવા ઇચ્છનારો નથી; પણ જ્ઞાનવાળાને પોતાની સાથે ખેંચી અનુભવી બનાવનારામાંનો એક છે. તેથીજ જ્ઞાતિ પરિષદો કેમ કાંઈ કરી શકતી નથી ? પ્રતિવર્ષે

૯૨૩૪૯

તિલાપાલ
૨૦૬૪

એકનાએક ઠરાવો કેમ લાવવા પડે છે ? પુરેલા ઠરાવોનો કેમ થતો નથી ? કેમ કરાવાતો નથી ? કયા કયા ગામ યા શહેર અમુક અમુક ઠરાવોનો અમલ કર્યો, ને કયા કયા ગામ યા શહેરને પરિષદના કોઇ પણ ઠરાવનો અમલ ન કર્યો, તેનો હિસાબ પૂછવનારાઓ માને એક છે. જાતિ પરિષદોએ વસ્તીપત્રક ક્યાં કર્યાં છે ? જાતિ માસિકોએ ગામ કે શહેરવાર તે છાપી પ્રસિદ્ધ પણ ક્યાં કર્યાં છે ? જાતિ માસિકોએ માસિકમાં જન્મ, મરણ, પરણુ છત્યાદિ ક્યાં વર્ણવ્યાં છે ? કે યુનિવર્સિટીના, પરિષદના જાતિ પરિષ્વામો ક્યાં બહાર પાડ્યાં છે ? જાતિ પરિષદે ગામ ને શહેરવાર પ્રખ્યાત થઇ ગયેલા પુરૂષોના જ્ઞાતાં ક્યાં લખાવવા નક્કો કર્યું છે ? માસિકોએ તે જ્ઞાતાં છાપવાની ઉત્કંઠા ક્યાં બતાવી છે ? જાતિ માસિક ચાલુ સમયના ચારિત્રશાળો પુરૂષોના ચરિત્ર ક્યાં જોડવા યત્ન કરે છે ? જાતિ પરિષદના ધરખમ ફંડ માટે ક્યાં વિચાર કર્યો છે ? જાતિ ફંડોની વ્યવસ્થા ક્યાં માસિકે બહાર પાડી છે ? વગર માગે ને વગર અરજી જાતિ બાળકોને પુસ્તકો, સ્કોલરશીપો ને શી આપવાની જોડવજુ કઇ જાતિએ કરી છે ? વગર ધકકો દેવે, કયા બાઇએ, બાળકોની મદદ, તેની સ્કુલમાં મોકલી આપી છે ? જાતિ ફંડોમાંથી કઇ કઇ સંસ્થા જાતિ હિતાયે ચાલે છે ? ને તે કયા માસિકે દર્શાવી છે ? જાતિ ફંડોમાંથી ક્યાં કયા અખાડા ખોલવામાં આવ્યાં છે ? કે જ્યાં બાળકો શરીર કરી દૂધ પીએ છે ? જાતિ યુવકોમાં એવો રસ ક્યાં ઉત્પન્ન કર્યો છે કે ૨૫ વર્ષ પહેલાં પરણુશું નહિ ? ને સોળ વર્ષની યુવતિ સિવાય અલસ્યાશ્રમ માંડશું નહિ ? કેળવાયલા યુવકોએ ક્યાં કહ્યું છે કે કેળવાયલા ને શ્રીમંતો કન્યાવિક્રય કરે છે ? કેળવાયલા ને શ્રીમંતો આક્રમી રીતે કબુલે છે કે અમે કેળવવા માટે અને મરીઓના નિર્વાહ સાધન માટે અમારું બનવું કમું નહિ તેના દુષણરૂપે જાતિમાં કન્યાવિક્રય કહેવાય છે. કેળવાયલા યુવકો ક્યાં કહે છે કે અજ્ઞાનને અમને બાળકને પાળવા ન દોષ ? ને જનશત્રુથી

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૉપીરાઈટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૧૧૩૫૧ વર્ગીક

પુસ્તકનું નામ રા. ૧૦૫ રિજર્વની ડાયારી

વિષય રા. ૧૫૬૨૫ - ૧૭૨

ડાંસાર મંડાળ્યો ? આવી આવી અનેકાનેક બાબતો પર વિચારપૂર્વક
તું ભક્ષ નહિ અપાયું જેને લીધે પરિપક્વતા આવસ્યકતા સિદ્ધ થઇ શકી
હ જેથી તેના લાભ જ્ઞાતિજન્યુને જણાયા નહિ જેથી તેઓ નિઃરશ રહ્યા.

સુચના

- ૧ પરિપક્વતા સ્થળપર સીધી કે આડકત્રી રીતે વોલન્ટીઅરના બોજન
ખર્ચ સિવાયનો ખર્ચ ન પડવો જોઇએ માત્ર જાતી કામગીરીજ ખર્ચ છે.
- ૨ પરિપક્વતા સુરખી ચનાર ગૃહસ્થ ખુશીથી અસુક રકમ આપે ને તે
જીંદગી સુધીના સુરખી થાય.
- ૩ જે સ્થળમાં પરિપક્વ મળે તે સ્થળનાજ ખર્ચુઓ રૂ. ૧૦ આપી
સ્વાગત મંડળના મેંબર થાય. બાકી તે સ્થળના સ્પોન્સર રૂ. ૧)
આપી વીઝીટર થાય. [માત્ર તેમને પરિપક્વમાં કે સ્વાગત મંડળની
મિટીંગમાં મત માટે સ્થાન ન રહે.]
- ૪ પરિપક્વ મળવાના સ્થળ સિવાય બીજેથી આવનાર જ્ઞાતિજન્યુને માટે
ડેલીગેટ ફી રૂ. ૫) ની તેમાં બોજનખર્ચના દીન ત્રણુના રૂ. ૩)
આવી જાય એમ ઠરાવવું. [પરગામથી આવનાર ચુંટાઇનેજ આવવા
જોઇએ, એવું જ્ઞાતિ પરિપક્વે ઠરાવવું ન જોઇએ. કારણ ચુંટાઇને
આવનાર પણ પોતાના સ્થળમાં જ્ઞાતિ પાસે પરિપક્વતા ઠાવવાનો અમલ
કરાવવા બંધાતો નથી; પણ જનતુ કરવા કમુલ થાય છે. માટે ડેલીગેટ
(ન્યાતિ તરફનો પ્રતિનિધી એવો અર્થ ન થવો જોઇએ.)
- ૫ પરિપક્વમાં પધારનાર પાસે લોટો ને બિજાતું લાવવાનું સુચવવું.
- ૬ પરિપક્વની બેઠક જમીનપરજ હોવી જોઇએ, જેથી બોલેલું ન સંભળા-
વવાને પરિણામે માંદામાંદેની વાતચિત થતી અટકશે. થોડી જગ્યા
રોકાશે, ને નાહકનો ખર્ચો થતો અટકશે.
- ૭ જમીનપરની બેઠકમાટે શેત્રંજી, ગાલીયા તકીઆ, વગેરે બાંડે મળી
શકે એમ છે. સુરખીઓ અને પ્રેસીડન્ટો માટે ગાદી પણ બાંડે
મળી શકે એમ છે. ગાદીના ટેબલ તો પ્રચલિત છેજ.

૮ જ્ઞાતિ પરિષદની સ્વાગત કમિટીના પ્રમુખનું બાપણુ ને પા પદના પ્રમુખના બાપણો, પરિષદને ખર્ચે છપાવવા ન જોઈએ. જે એઓની મરજી હોયતો પોતાને ખર્ચે છપાવી વહેંચાવે. પણ તે ૧૫, ૨૦ મિનિટમાં આટોપાવવા જોઈએ.

૯ જ્ઞાતિ પરિષદ માટે પ્રમુખ નિર્માણુ થયા હોય તો તે માટેની દરખાસ ટેકાની કાંઈજ જરૂર નથી. જે પ્રમુખ આગળથી નિર્માણુ ન થયા હોય તો સ્વાગત મંડળના પ્રમુખથી કાર્યવાહી શરૂ કરી પ્રમુખની દરખાસ્ત થાય, ને વધુમતે ચુંટાયલા જાહેર કરે ત્યાર પછી સ્વાગત મંડળના પ્રમુખ તેને જગ્યા સંપૂર્ણ કરે. આકી નિર્માણુ ક્યા પછી રૂઢીથી કરવું એ ખાટી પ્રથા છે.

૧૦ સખજેકટ કમિટીની પ્રથા જ્ઞાતિ પરિષદ માટે નકામી છે. નકલીઆત છે-અમુકને ખાતજ રાખી ગોળટા કરનારી છે. માટે પ્રેસીડન્ટે પોતાના બાપણુ પછી પ્રથમ પરિષદને માટે અમુક અમુક વિષયપર લાભહાની કે કાયદા ગેરકાયદા જણાવનાર ગૃહસ્થાના નામ જણાવવા કહેવું. ને તેને અનુક્રમે ૧૫-૧૦-૧૦-૧૦-૫-૫-૫ મિનિટનો વખત આપવો. બીજી પરિષદ માટે પ્રત્યેક સ્થળેથી વિષયો મંગાવવા ને તેનું બહુમતીથી એકાકરણુ કરી સ્વાગત મંડળના પ્રમુખ જણાવે તે વિષયો ચર્ચવા.

૧૧ પ્રથમ પરિષદમાં નિયેના વિષયો ચર્ચવા જોઈએ.

૧ જ્ઞાતિની પૂંજી જ્ઞાતિમાં રહે તેમાં લાભહાની.

૨ મોટા શહેર કે જ્યાં કેલેજ, હાઇસ્કુલ, ટ્રેનિંગકોલેજ વગેરે સાધન હોય ત્યાં જ્ઞાતિમોડિંગ બાળકો માટે કાઠવાથી લાભહાની.

૩ ધરખમફંડ કરવાથી કે જનરલ ફંડ ભરાવવાથી લાભહાની.

૪ જ્ઞાતિ પરિષદ ફંડની મદદના, ગિછીકા નાણા લઈ ઉદ્યોગ ફુજર માટે પરદેશ જનારાને થતી મદદથી લાભહાની.

૫ પ્રતિવર્ષે પરિષદ મેળવવાથી લાભહાની

૬ મુવકોનું સંમેલન બોડિંગવાળે સ્થળે એકેક વર્ષને આંતરે

૧૫ તેમાં લાભહાની

૭ પરિષદનો હિસાબ પરિષદની હેક્ષા દિવસની સવારની બેઠકમાં છેલ્લો રજુ થાય, તેમાં લાભહાની.

૧૨ પરિષદનો હિસાબ પરિષદને ખર્ચે છપાવી લેણાની સંખ્યા મુજબ મેકલી આપવાની જાહેવણી થવી જોઈએ.

૧૩ પરિષદનો હેતુ એક ખીજા ગામેના બંધુપ્રત્યે ગ્રેમ બતાવવા ઉપરાંત સ્થિતિ સુધારવા કે સુધરાવવાનો, તંદુરસ્તી પર મુકાબલો કરવાનો-કરાવવાનો દુષ્ટ, રિવાજો કેમ દાખલ થયા, તેનું શોધન કરવાનો ને ટાળવાનો છે. ત્યારબાદ ખુલ્લા દિલથી એક ખીજા સ્થળવાળા જાતિબંધુઓમાં કન્યા આપણે કરવાનો-કરાવવાનો છે. નહિ કે, તે સ્થળના બાળકોને વાંઢા રાખી કન્યા આપ લે કરાવવાનો કે કરવાનો, હોય. [પરિષદ બરવાનો હેતુ, પ્રથમ પરિષદમાં, સ્વાગત મંડળના પ્રમુખે ને પરિષદના પ્રમુખે પોતાના પ્રથમના બાપણુમાંજ એકસપણે જણાવી દેવો.]

૧૪ જાતીના સ્થળોના ભાષ્યોનું એક ખીજા સાથે સંગઠન થવા કાળે આગલી પાછલી ભૂલી જવાનો. ગણ ગુજરી મોકોમાફ કરવાનો, કરેલી લુચ્ચાઈ કે ભાંગેલા કાસોનો વિચાર મનમાં નહિ લાવવાનો, હાથસી મૂક પકડી નહિ રાખવાનો, ને શુદ્ધ હૃદયથી કાર્ય કરવાનો આ પટ્ટિમય જમાનો છે. એ સર્વેના હૃદયમાં દોરી રખાવવાનો હોવો જોઈએ. તદોપરાંત ધર્મ માણસના હૃદયની સાથેજ જડાયેલો છે; પણ આવરણ રૂપે બહાર પ્રચળિત નથી એ ચાદ રાખવાની-રખાવવાની ખાસ જરૂર છે.

૧૫ પરિષદને અંગે પાનસોપોરીને સ્થાન હોવું જોઈએ. પણ અન્યને સ્થાન ન મળવું જોઈએ.

૧૬ પરિષદ મંડપની રચના આસોપાત્ર કે આંખાના પાંતરાના તોરણો તથા અમરબત્તી વગેરેની હોવી જોઈએ, બાકાની કમાનો કે

વાવટા તોરણોને સ્થાન ન મળવું જોઈએ. લેખો વગેરેના આરકાં
થાય તો કાયમના જાળવી રાખવાની ને બીજાને મળે એવી રૂ
પરિષદમાં ખચ પાડી શકાય.

૧૭ બીજી જાતિઓની પરિષદના ઠરાવોની ચોરી ન થવી જોઈએ
બીજાઓના દેખાદેખી ઠરાવો આપણે નજર કરવા જોઈએ. જેમકે
રોવાકુટવા [આ ઠરાવ કરી આપણે કચુલીએ છીએ કે અમારી
જાતિમાં નિર્લજ્જપણે કુટવાનો રિવાજ છે. ફટાણા [આ ઠરાવથી પણ
કચુલીએ છીએ કે, અમારી જાતિમાં નહારાં ગીનો ગવાતાં ને ગવાય છે.]
બાળકજન [આ ઠરાવથી પણ કચુલીએ છીએ કે, હમો રાહવાટનો
કાયદો જોળાં ગી બાળપણમાં સંસાર માંડીએ છીએ કે મંડારીએ છીએ
ને ઉછરતી પ્રજાની પાયમાલી કરીએ છીએ. ને અમે સૈયમપાળી થકના
નથી.] વૃદ્ધકજન [આ ઠરાવથી કહીએ છીએ કે હમોજ કમળી વયની
વિધવાની સંખ્યા વધાવીએ છીએ ને મુડકાંને મીઠાગ ખાંધીએ છીએ]
સાટાં [આ ઠરાવથી કચુલીએ છીએ કે, હમો ખંધાંજ સારાં ને શ્રીમંતોના
ઘર જોઈ કન્યા આપવા ઉત્સુક છીએ. જેથી બન્ને મરીયો સાટામાં
કન્યા આપી, પોતે પરણે—પછી બન્ને વર કાઢેલો, અબણ, રાગી,
ગમે તેવો હોય, એમ ગણી બાળવિધવાની સંખ્યા વધરાવવામાં
કારણભૂત થઈએ છીએ કન્યાવિક્રય [આ ઠરાવથી પણ કચુલીએ છીએ
કે, હમારી જાતિમાં નિશ્વમી, બાળમુ, આવડતવગરના છે; એમ
જણાવી, હમો ઉત્તેજન નહિ આપનારા—તેને ઉદ્યોગનો માર્ગ નહિ
જતાવનારા, સ્વાર્થી, કેળવાયલા ને શ્રીમંતો છીએ.] માટે આવા ઠરાવો
પરિષદને ચોપડે ન ચઢવા જોઈએ. પણ ચતુ' હોય તો અટકવું
જોઈએ, મર્યાદાની બહાર ન જવા વિનંતી રૂપે સુચન ચતુ' જોઈએ,
કારણ કુદરત જેના પર રહી છે, તેના પર આપણે રહવું ન
જોઈએ. મર્યાદા ન મુકાવવી જોઈએ. મતલબ કેળવાયલાને શ્રીમંતો-
એ વિક્રય કર્યાના પુરાવા નથી,

૧૮ યાત્રીઓની પ્રથમ પરિષદની કાર્યવાહી થી રીતે ચક્ર કરવી ?

જ. દેશ પરદેશથી આવેલા બંધુઓનું ટ્રેનમાંથી ઉતરતાં સ્વયં-
સેવક તરફથી સ્વાગત થાય.

જ. સ્વયંસેવક મારફત સેક્રેટરીને સ્વાગત મંડળના પ્રમુખ
તરફથી સ્વાગત થાય.

જ. સેક્રેટરીને સ્વાગત મંડળના પ્રમુખ તરફથી ઉતારામાં
પધારેલા બંધુ તરફથી સ્વાગત થાય. [માટેજ ઉતારે
સર્વ બંધુઓને એકજ સ્થળે મળવો જોઈએ. (જોજનના વખત
સિવાયનો) પરિષદ સમાપ્ત થયા પછી કાછતે મેમાનગત
કરવી હોય તો તે બંધે કરે. અથવા તમામ સ્થળોના યાત્રી
બંધુઓ ખુલા દિશ્વથી એક બીજાને મળશે, બેઠશે, વાર્તાલાપ
કરશે, પરસ્પર એક બીજાને જાણખશે, એક બીજાના
સહવાસમાં આવી પોતાના વંશવેલાની માહિતી મેળવશે,
એક બીજા સ્થળના બંધુઓના રીતરિવાજ, કુળ, જાત,
આદીથી માહિતમાર થશે, ધંધા રોજગાર, બાબ બાપાર,
સ્ત્રી કેળવણી, આયુષ્ય, તંદુરસ્તી વીગેરે વીગેરે અનેક
માહિતિ મેળવી આનંદમાં વખત ગુજારશે. ઉતારા જુદા જુદા
આપવાથી જોઈતો લાભ ખર્ચો કરી આવેલા ઉશ્ચિત્રો
મેળવી શક્યા નથી. એ ખસુસ ધ્યાનમાં રાખવું. બની શકે
તો તે સ્થળના યાત્રીજનોએ તેટલા દિવસ ભોજન પૂરવું
ધેર જવું. ઉતારા છૂટા રહેવાથી ને પરિષદની ખુરશીની
જોડવણી કરવાથી ઉશ્ચિત્રોએ પરિષદમાં ભોજનારાઓનેજ માત્ર
સાંભળ્યા છે (ને રીપોર્ટદારા બીજાઓએ ઘેર બેસી વાંચ્યા
છે.) બાકી બધાની શિક્ષોજ માત્ર જોઈ છે. ને તે સ્થળમાં
સ્વચ્છા કર્યું છે. ને વખત નકામો માળ્યો છે. સાથે પૈસા પણ
નકામો ખર્ચો છે.

૬૦. પરિષદ મળતા અગાઉ સેક્રેટરી પાસેથી પરમામથી પધા.

જાતિઅંધુની ટીપ નામવાર ને ગામવાર માંગવી.

જ્ય સ્વાગત મંડળના ને પરિષદના પ્રમુખના ભાષણ.

છ ત્યાર બાદ પ્રત્યેક સ્થળના માત્ર એકેક અંધુને પરિષદના

પ્રમુખ આગળ રજુ કરી નિચે મુજબની પ્રશ્નોત્તરી સેક્રેટરીએ

કરવી ને તેની સ્વાગત મંડળના પ્રમુખે નોંધ લેવી.

(પ્રશ્નો)

૧ તમારા સ્થળમાં જાતિ લેણા કેટલા ને વસ્તી કેટલી ?

૨ પુરૂષ કેટલા ને સ્ત્રી કેટલી ?

૩ પરણેલા કેટલા ને કુંવારા કેટલા ?

૪ વધુમાં વધુ આયુષ્ય ભોગવનાર હાલ કેટલા છે, ને સામાન્ય
મરણ કેટલી ઉંમરનું ?

૫ સ્ત્રીઓમાં ને પુરૂષોમાં મરણ પ્રમાણ કયા રોગના ?

૬ મુખ્ય ધર્મો કયો (ધર્મો) રાજગાર કે નોકરી ?

૭ યુનિવર્સિટીની ડીગ્રી મળેલા કેટલા, ને કોણ કોણ, ને કઈ ડીગ્રી?

૮ સરકારી કિતાબ ધરાવનારા કેટલા, ને કોણ કોણ ?

૯ કારખાના ચલાવનારા કેટલા ને કોણ કોણ ?

૧૦ જાતિમાં યુવક મંડળ, કલ્પ, સોસાયટી, રીડીંગ રૂમ વગેરે છે ?

૧૧ જાતિમાં કયા કયા જોત્રાની વસ્તી છે ?

૧૨ જાતિગૌર જાતિ મુજબ છે કે પરન્વાતીલો ?

૧૩ જાતિની વાડી કે ભાડાના મકાનો છે ?

૧૪ જાતિની મુદી ન્યાતમાં રહે છે કે કામળીઆમાં ?

૧૫ જાતિમાં ઓચ્છવો કેટલા થાય છે ?

૧૬ જાતિમાંના પ્રખ્યાત પુરૂષો કઈ અમેલાના નામ.

૧૭ જાતિ પશુ કેટલું છે ?

૧૮ તમારા માટે એક પર બીજી થાય છે ?

૧૯ જ્ઞાતિનો કંન્યા આપલેનો સંબંધ કયા કયા ગામો સાથે છે ?

૨૦ જ્ઞાતિ એકંદરે સુખી કે દુખી ?

૨૧ જ્ઞાતિમાં કેળવણી ફંડ છે ?

૨૨ શુભઅશુભ પ્રસંગોપર કોઈને કોઈ ફંડ માટે, કાંઈ લેવાય છે ?

ધરખમ ફંડ કયારે થાય ?

આ સવાલ અગત્યનો છે. તેથી સુચવું છું કે ફંડમાં ભરાવેલા રૂપીઆના વ્યાજનીજ પ્રથમ મામણી થાય. અને ભરેલા રૂપીઆ વસુલ નજ લેવાય ત્યારેજ, બાકીઆવડા પાસેથી પણ જોછામાં જોછા રૂપીઆ સો ભરાવાય; ને ધરખમ ફંડ થાય. ધરખમ ફંડ એટલે વ્યાજી ફંડ, એ અર્થ થાય. પછી બલે, કોઈને ભરી દેવા હોયતો, ભરી દે પણ મુદ્દબની માંગણી તો નજ થાય. વ્યાજ પ્રથમથી આપે, એટલે તે ધરખમ ફંડના સાહુકાર. અપવાદ દાખલ વ્યાજ ન આપ્યું હોય ને ગત થાય ને આપનાર પાછળ ન હોય અથવા વ્યાજ આપનાર સાહુકારપર આજસો આવે, ને તે વ્યાજ ન ભરે તો ઉદારતાએ કામ લેવું પડે. “બલે જ્ઞાતિલો હતો” જ્ઞાતિનુંના પ્રારબ્ધે અનેકાનેક ધરખમ ફંડના સાહુકાર નવાં થશે. જ્ઞાતિભાઈને ધીરેલા રૂપીઆ દૂધ પીએ છે, મોડા વહેલા પણ આવશે આવશે ને આવશેજ; પણ પરજ્ઞાતિલા પાસેના આવવા દુર્લભ છે.

જ્ઞાતિની પુંજ જ્ઞાતિમાં ન રહેતો ?

આપણી મૂડી રાખવાને સંસ્થા શોધીએ, તો જ્ઞાતિની મૂડી માટે પણ શોધીએ. ને આપણા નાણા દૂબે તો બેસી રહીએ; પણ જ્ઞાતિના નાણા માટે મોડા વહેલા ભરવા ગોઠવણ કરીએ. પછી વેવાહ વાજન કરીએ. આપણી મૂડી બીજાને લાં રોકોનેજ ઉધાડે બારણે સમજાઈ જાય, તેથીજ સરાફી દૂખી છે, ધીરધાર ધટી છે, હાંડા મણાયા છે.

એડિંગ માટે લવાજમ શી રીતે નક્કી કરવું ?

જ્ઞાતિ પરિવદમાં એકદમ કામળની કાપલી આપી છોડાનો

માસિક ખાધાખર્ચ પૂછવો ને તેનો આંકડો બેલેટથી વધુ મતે કરી, તેમાંથી રૂ. બે બાદ કરી માસિક લવાબમ નક્કી કરવું તે છોકરા વાલી માસ બેઠા અગાઉ ભરે; એમ ઠેરવવું.

જ્ઞાતિ સ્થળોના ફંડ ને તેની વ્યવસ્થા શી?

જ્ઞાતિના કોઇને પણ ઘેર સાલગીરી, વિવાહ, શ્રીમંત, લમ, મૈયત વગેરે પ્રસંગે કમમાં કમ આટલું તો પ્રત્યેક આપે; એ ઠેરવવું. ને વધુ ને માટે ખુશી પર છોડવું, ને એટલીજ કસર કરવા સૂચવવું.

જ્ઞાતિમાંથી સમાનતાએ છોકરા છોકરીને પુસ્તકો આપવા, બાળાને ચુંથણ સીવણના સાધનો આપવા, વિધવાને ઉદરનિર્વાહ માટે જોઇએ તો આપવું પણ જાનિતિક પુસ્તકો તો અવશ્ય આપવાંજ. તાલીમ-ખાના માટે દૂધની વ્યવસ્થા.

પરિપદનો હિસાબ પરિપદની બેઠકમાં શી રીતે રજુ થાય?

જેને કરવું ન હોય તેનેજ આજસથી કે અમથી મુજબણ પડે બાકી એ ન બને એ કહેવું તો ખોટુંજ છે. પરિપદમાં હિસાબ રજુ થવાથી શંકા ટળશે, પાસ કરાવવા મિટીંગ ખાસ બોલાવવી નહિ પડે. જ્યારે તો શ્રીની કુખીકેટ પરથી તંબારજ છે. ને ઉધારની ઓર્ડર બુકમાં માલ ધણીના આંકડા ચોઢવાથી ને તેનો સર્વાંગો લેવાથી તે પણ બાદશાહ થઇ જાય (માત્ર આંકડા વગરનો માલ પાછો મોકલવો એટલુંજ ધ્યાનમાં રાખવાનું છે ને એ નિયમ ન તૂટવો જોઇએ.) નક્કી હિસાબ રિપોર્ટમાં છાપતાં કંઈક ખર્ચમાં ઉમારો થઇ જમા આવશે; પણ જમામાં બીજો કોઇ પ્રકારનો વધારો થશે નહિ, ને ઉધારમાં પણ કંઈ વધારો થશે નહિ. અપવાદ માટે જીજ્ઞાસુ રહી પણ જાય તેથી અંદાજે હિસાબ પાંચ પચીસના હેરફેર તો મળીજ રહે.

ઉપર મુજબની કાર્યવાહીથી કામ સરળતાથી નિવિઘ્ને આટોપાશે. ટીકાને સ્થાન રહેશે નહિ; એમ મારી સંપૂર્ણ ખાત્રી છે. ખર્ચાળ પદ્ધતિ જણાવનારને જવાબદારી આ સાધન છે, આ વાત બીજાના મગજમાં

૩ હોય, એમ હું માનતો નથી; પણ જેઓ સામાને ખુશ રાખવામાં, નર્મ છે છતાં બોલતા નથી તેઓ હાની પોહોચાડનારા બણ્યાયા છે. મર્યાળ પદ્ધતિને નહિ અટકાવનારા બણ્યાયા છે. ને મને કે કમને બેઓએ ખર્ચો વેલી લીધો છે, ને વેઠાવ્યો છે.

પરિષદની બીજા દિવસની સવારની બેઠક

૧ યાત્રિની પુછ યાત્રિમાંજ રાખવાથી લાભહાની વિષે બાપણો પછી ઠરાવ. બનતુ કરવા માટે પ્રત્યેક સ્થળના એકેકની સહી.

૨ મોટા સ્ટેડર કે જેમાં આર્ટકોલેજ, હાઇસ્કુલ, ટ્રેનીંગકોલેજ હોય એવા સ્થળમાં બોર્ડિંગ રાખવાથી લાભહાની વિષે બાપણો, પછી તે પર ઠરાવ ને બનતુ કરવા પ્રત્યેક સ્થળના બીજા એકેક બંધુની સહી.

પરિષદની બીજા દિવસની બપોરની બેઠક.

૩ ફીઆની મુદત રકમ વસુલ લીધા સિવાય બાજ અગાઉથી લઘુ ધરખમ ફંડ જિલુ કરવાથી લાભહાની વિષે બાપણો પછી તે પર ઠરાવ, ને બનતુ કરવા માટે પ્રત્યેક સ્થળના બીજા એકેકની સહી. [ચોડા ડેલીગેટ હોય તો હોનારનીજ ફરી સહી]

૪ ધરખમ ફંડમાંથી જીછીકા રૂા બધા ઉદ્યોગ કુમર શીખવા બવાથી લાભહાની વિષે બાપણો, પછી તે પર ઠરાવ, ને બનતુ કરવા પ્રત્યેક સ્થળનાની એકેક સહી.

૫ પ્રતિવર્ષ પરિષદ બરવાથી લાભહાની વિષે બાપણો, પછી ઠરાવ, ને પર ટેકા, ને વધુ મતે પસાર સમ્મત અને અસમ્મતવાળાની જીહીજીહી સામસામે સહી.

પરિષદની ત્રીજા દિવસની સવારની બેઠક.

૬ યાત્રિના યુવકોનું સંમેલન બોર્ડિંગવાળે સ્થળે એકેક વખતે આંતરે આવ, તેમાં લાભહાની વિષે બાપણો, પછી ઠરાવ, ટેકા ને સમ્મત અસમ્મતતની સહી વધુ મતે ઠરાવ પાસ.

૭ પરિષદનો હિસાબ પરિષદમાં બહાસ થતાં પહેલાં બહાર

પાડવાથી થતા સાબહાની વિષે બાપણો, પછી ઠરાવ ને ટેકા, અસંમત સંમતની સહી ને વધુ મતે પસાર

પરિષદની ત્રીજા દિવસની બપોરની બેઠક

૮ પરિષદના સ્વાગત મંડળના કાર્યવાહકોનો ઉપકાર.

૯ પરિષદના સ્વસંસેવકોનો ઉપકાર.

૧૦ સત્તાધિશોની મદદ માટે રાજ્યકર્તાનો ઉપકાર.

૧૧ મહાનવાણનો ઉપકાર.

[ઉપક્ષા ચાર ઠરાવ પ્રમુખસ્થાનેથી રજુ કરવા; ને ટેકા સિવાય, વધુ મતે વગર સહીએ પસાર]

પરિષદના પ્રમુખનું છેલ્લું ભાષણ.

૧૨ પરિષદના પ્રમુખનો, સ્વાગતમંડળના પ્રમુખે પરિષદ તરફથી માનવાનો ઉપકાર, ટેકા, વધુમતે વગર સહીએ પસાર.

[પહેલા ચાર ઠરાવ માટે તે પાસજ છે એમ બહુ વધુમતી માંમવાની ટેકાની જરૂર નથી. પણ બનતું કરવા પ્રત્યેક મામ કે સહેરના બંધુની એકેક સહીનીજ જરૂર છે. એ ચારે ઠરાવ માટે બનતા બગી તે સ્થળના જુદા જુદા ઇસમોની સહીની જરૂર છે, પછીના ૫-૬-૭ માટે ટેકા અને વધુ મતે પસાર; પણ સંમત અસંમત થનારની સામસામી સહીઓ તો જોઈએજ. પછીના ૮-૯-૧૦-૧૧ ઠરાવ માટે, ટેકાની જરૂર નથી; પણ વધુમતે વગર સહીએ પાસ છેલ્લા બારમા ઠરાવ માટે ટેકા, પણ વગર સંમતીએ પસાર.]

(ટીપ) પરિષદને આમંત્રણ આપી ઠરાવથીજ કરે-આતિની સંમતિ મેળવી-નેજ કરે. જો તે સ્થળમાં પરિષદ ન બરાય તો તે સ્થળવાળાથી કોઈપણ વખતે આમંત્રણ નહિજ થાય, ને પરિષદ મંડળ તરફથી તેજ સ્થળમાં પરિષદ મેળવાય, ને તમામ કાર્યવાહી પરિષદ મંડળના ડેલીગેટો કરે. (તે સ્થળનાની મદદ વગર)

